

Not 11

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 28 april 2022 följande beslut (mål nr 6966-21).

Bakgrund

1. Försvarets radioanstalt (FRA) beslutade att delvis avslå en enskilds begäran om information om FRA:s personuppgiftsbehandling med motiveringen att endast uppgifter som inte omfattas av sekretess lämnas ut. Till beslutet bifogades information om att beslutet kunde överklagas till Kammarrätten i Stockholm.

2. Den enskilde överklagade beslutet till Kammarrätten i Stockholm, som emellertid beslutade att skriva av målet och lämna över överklagandet och övriga handlingar till Förvaltningsrätten i Stockholm. Kammarrätten ansåg att det är förvaltningsrätten som är behörig att som första domstolsinstans pröva överklagandet, eftersom det överklagade beslutet rör en enskilds rätt till information om personuppgiftsbehandling som FRA utför.

Yrkanden m.m.

3. *Försvarets radioanstalt* överklagar kammarrättens beslut.

Skälen för avgörandet*Rättslig reglering m.m.*

4. De bestämmelser om personuppgiftsbehandling som är tillämpliga i målet finns i lagen (2007:259) om behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet, FRA-PuL, och, såvitt gäller FRA:s informationssäkerhetsverksamhet, i personuppgiftslagen (1998:204), PuL.

5. Enligt 2 kap. 1 § FRA-PuL och 26 § PuL är FRA skyldig att till var och en som ansöker om det en gång per kalenderår gratis lämna besked om personuppgifter som rör den sökande behandlas eller ej. Behandlas sådana uppgifter ska information lämnas om bl.a. vilka uppgifter om den sökande som behandlas. Dessa bestämmelser gäller emellertid inte i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut till den sökande (2 kap. 3 § FRA-PuL och 27 § PuL).

6. Enligt 6 kap. 3 § FRA-PuL och 52 § PuL får beslut om information överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

7. FRA-PuL har den 1 januari 2022 upphävts och ersatts av lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt, som gäller både för FRA:s försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet och för informationssäkerhetsverksamheten. De nu aktuella bestämmelserna i FRA-PuL och PuL har i huvudsak oförändrade förts in i den nya lagen utan att någon ändring i sak är avsedd (se prop. 2020/21:224 s. 134 ff. och 154 f.).

8. Av 6 kap. 7 § första stycket 1 offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) framgår att en enskild får överklaga ett beslut av en myndighet att inte lämna ut en handling till den enskilde. Enligt 8 § första stycket får ett sådant beslut överklagas till kammarrätt.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

9. FRA lämnade ut information om viss behandling av personuppgifter inom myndigheten, men avslog begäran om information som FRA ansåg omfattas av den s.k. försvarssekretessen i 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen och av sekretess för säkerhets- eller bevakningsåtgärder enligt 18 kap. 8 §.

10. Av rättsfallet HFD 2014 ref. 55 följer att ett beslut om att avslå en begäran om information om personuppgiftsbehandling på grund av sekretess ska överklagas i den ordning som anvisas i offentlighets- och sekretesslagen.

11. FRA:s beslut är alltså ett sådant beslut som omfattas av förfaranderegler i offentlighets- och sekretesslagen. Det innebär – förutom att beslutet ska överklagas till kammarrätt – att det endast är den enskilde som får överklaga.

12. FRA har således inte rätt att överklaga kammarrättens beslut. Överklagandet ska därför avvisas.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen avvisar överklagandet.

I avgörandet deltog justitieråden *Jermsten*, *Askersjö* och *Rosén Andersson*. Föredragande var justitiesekreteraren Maria Uddenfeldt.

Kammarrätten i Stockholm (2021-11-08, Linder och Reimers):

Enligt 7 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska, om rätten finner att den saknar behörighet att som första domstol handlägga ett mål men att en annan allmän förvaltningsdomstol är behörig, handlingarna i målet lämnas över till den domstolen, om det inte finns något skäl mot det.

Det beslut av FRA som A.L. överklagar rör hennes rätt till information om personuppgiftsbehandling som FRA utför. Beslutet har fattats med stöd av bl.a. 2 kap. 1 § lagen (2007:259) om behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet, FRA-PUL, och 26 § personuppgiftslagen (1998:204). Av övergångsbestämmelserna till lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning framgår att personuppgiftslagen har upphävts men att lagen i vissa fall ska fortsätta att gälla i FRA:s verksamhet.

Enligt 6 kap. 3 § FRA-PUL överklagas beslut enligt 2 kap. 1 § samma lag hos allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller enligt 52 § personuppgiftslagen för beslut om information enligt 26 § samma lag. Av 14 § första stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar, LAFD, ska beslut överklagas vid en förvaltningsrätt om det i lag eller annan författning föreskrivs att beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Enligt samma paragrafs andra stycke ska ett beslut som huvudregel överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats.

Det är Förvaltningsrätten i Stockholm som är behörig att som första domstol pröva A.L:s överklagande. Eftersom målet felaktigt har registrerats hos kammarrätten ska det skrivas av från fortsatt handläggning och handlingarna i målet lämnas över till förvaltningsrätten.

- Kammarrätten skriver av målet och lämnar över överklagandet och övriga handlingar i målet till Förvaltningsrätten i Stockholm.